

GLAS NARODA

GLAS SLOVENSKEGA NARODA V AMERIKI

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$600
Za pol leta.....\$300
Za New York celo leto.....\$700
Za inozemstvo celo leto.....\$700

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 14. — ŠTEV. 14.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 18, 1921. — TOREK, 18. JANUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

PREMOGARJI ZAHTEVAJO VARSTVO

PREMOGARJI ZAHTEVAJO, DA SE AGENTE TAJNE SPUZBE VZAME Z PIVOVAREN TER JIM DA NALOG ZALOTITI DINAMITARTDE. — NEKATERI SO ZA STAVKO, NEKATERI ZA NADALJEVANJE Z DELOM.

Wilkesbarre, Pa., 17. januarja. — Prebivalci Pittstona so naprosili tukajšnje zvezne oblasti, naj izpuste veliko število agentov Tajne službe, ki preiskujejo zadeve krajevnih pivovarjen ter jim poverijo nalogo, da zasledijo radikale, ki so dinamitali hišo in prodajalno James O. Joyce-a, voditelja premogarjev, ki je bil uslužben pri Pennsylvania Coal Company. Atentat se je pripetil večeraj zjutraj. To je bil že četrti bombni atentat v Pittstona v teku enega meseca.

Joyce je povedel premogarje k zmagi tekom stavke, ki je izbruhnila tekom preteklega jeseni in sedaj zaslužio premogarji več kot so zaslužili kdaj prej. V soboto zvečer se je vršila seja komiteja za pritožbe in na tej seji se je Joyce boril in tudi zmagal proti zahtevi da se napove novo stavko, katero so zahtevali nekateri radikali.

Nekateri premogarji, povečini zunaj rojeni, so za stavko v sedanjem času, dočim so drugi za nadaljevanje dela. Sestanek naj bi se vršil danes zvečer, na katerem bi se prečitalo poročilo komiteja, ki se je posvetoval z Lewison, predsednikom Mednarodne unije, ki se mudi sedaj tukaj.

Cela zadrega se je pričela, ko ni hotelo sto ali več mož krajevnih unije št. 14 United Mine Workers izročiti svojega čarterja ustasem. Slednji bi lahko dobili čarter s tem, da bi se pridružili krajevnim unijam, vendar pa se glasi, da se temu postopanju ne bo sledilo, kajti Rinaldo Cappalini, voditelj upornikov, ni uslužben pri št. 14. in ne more postati vsled tega redni član krajevnih unije. On in Joyce sta bila sovoditelja stavkarjev tekom zadnje stavke, ki je trajala tri mesece, a pred kratkim sta postala sovražnika, kaj drug drugega sta dolžila, da sta podkupljena od Pennsylvania Coal Company. Cappalini je dobil pred kratkim šest tisoč dolarjev, vendar pa trdi, da za izgubo roke v nekem pennsylvanskem rovu pred nekako petnajstimi leti.

Na seji v soboto se je preprečilo nemire le vsled tega, ker je bilo navzočih sedem policistov.

Delavci, ki nočejo stavkati, izjavljajo, da so zadovoljni s plačom in da zaslužio skoraj vsako po \$250 na mesec.

OBOROŽENO BOJNO POLJE V DVANAJST VODNIH LETAL V BLIZINI CORKA.

Dublin, Irska, 14. januarja. — Neki ženski, ki je šla preko nekega polja v bližini Corka, je sledila policijska patrula ter zapazila, kako je dotična ženska izpustila iz rok neko Lewis puško.

Preiskava polja je razkrila podkope, vsebujoče puške, revolverje, dosti municije, eksplozivnih snovi ter gotove liste.

Na podlagi tega razkritja je bilo izvršenih več aretacij.

MUNŠAJN TRGOVINA NARASČA.

Raleigh, N. C., 17. januarja. — Poljedelske okraje severne Caroline se opisuje kot okužene od kršileev prohibicijske postav. Tako se glasi v poročilu H. Gulley-a, zveznega prohibicijskega ravnatelja za North Carolino. Nepostavno distiliranje v državi tekom zadnjega leta je naraslo za sto odstotkov in število zaplenjenih kotlov je znašalo 4686. Število ljudi, ki so bili aretirani radi kršenja prohibicijske postav, je znašalo 2317.

— Mi nismo v stanu rešiti vseh pritožb, — se glasi v poročilu, — Severna Carolina je okužena po kršileev prohibicijske postav in v nekaterih občinah je položaj skrajno resen.

KANADSKI PARLAMENT.

Ottawa, Kanada, 17. jan. — Oficialno se razglasa, da se bo sestel kanadski parlament dne 14. namesto 10. februarja.

POJASNILO.

Mnogo potnikov, ki so zadnje čase prišli iz starega kraja, se je pri nas pritožilo, češ, kakšnega zastopnika imamo v Ljubljani. Na vprašanje, kdo je ta zastopnik, so odgovorili, da je Leo Štrukelj, ki preži na odhajajoče potnike na Fotelovskimi ulici v Ljubljani. Izvedeli smo šele od potnikov, da se izdaja za našega zastopnika. Na tem mestu izjavljamo, da Leo Štrukelj ni naš zastopnik in nismo njim v nikaki zvezi.

Frank Sakser

Panama, 17. januarja. — Dvanajst izmed štirinajstih vodnih letal zvezne mornarice, ki so se pred sedemnajstimi dnevi dvignili pri San Diego v zrak, je dospelo semkaj v dobrem stanju, potem ko so letala prevozila razdaljo 3200 milj. Ostala dva pričakujejo še danes. V celem času so letala devetkrat pristala.

ŠVICA BO NAJELA POSOJILJO.

Bern, Švica, 17. jan. — Danes se je sestel k izvanredni seji švicarski parlament. Poslanci so soglasno sklenili, naj se najame v Združenih državah šestdeset milijonov dolarjev posojila.

SMRT STAREGA ZDRAVNIKA.

V Avon, Conn. je umrl osemdesetletni dr. Edvard Kellogg, domači zdravnik slavnega ameriškega humorista, Mark Twaina ali Samuela Clemensa.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Večraj smo računali za pošiljke italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir		\$ 2.30
100 lir		\$ 4.00
300 lir		\$ 11.40
500 lir		\$ 19.00
1000 lir		\$ 37.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke. Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZRAKOPLOVCI PRI POVELJNIKU.

Po tridesetih dneh so se trije ponesrečeni zrakoplovci vrnili v New York. O svojih doživljajih so poročali poveljniku D. E. Cummingsu. Slika nam kaže z leve na desno poveljnika Cummingsa, zrakoplovce Kloora, Farrela in Rintona ter eksekutivnega častnika J. H. Stronga.

KRONPRINC HOČE POSTATI KMET

V Nemčijo noče iti, ker bi mislili ljudje na Nemškem, da ima povsod svojo roko vmes.

Doorn, Holandska, 17. jan. — Prejšnji nemški kronprinc Viljem je v svojem pogovoru z izdajateljem nekega nemškega tedenskega lista navedel vzroke, zakaj se ne vrne v Nemčijo, zakaj se ne mudi njegova žena pri njem v Wieringen in zakaj ne stanuje pri očetu v Doorn. Tekom pogovora je rekel:

— Seveda bi me veselilo vrniti se v Nemčijo in vesel bi bil, če bi se mogel pečati s poljedelstvom in posebno konjerejo. Rad bi tudi sodeloval pri zopetnem zgrajenju naše domovine, a tega ne morem storiti, kajti v vsaki stvari bi domnevali ljudje mojo roko. Domovina pa potrebuje miru.

Moja žena mora voditi vzgojo otrok in vsled tega ne more živeti pri meni. Hočem, da postanejo moji otroci možje, ki si bodo lahko sami priborili svojo pot skozi življenje. Najstarejši hoče postati poljedelec, dočim vesel mlajšega trgovina. Uči se modernih jezikov ter bo napravil potovanje krog sveta z nemško jahto, kakor hitro bo zaključil študije.

— K staršem v Doorn ne morem iti, kajti naši sovražniki nas slikajo kot da smo vedno pripravljeni zapaliti vnovič svet. Če bi bili skupaj, bi se domnevalo, da je taka katastrofa pred vratmi. — Posestvá na Holandskem ne morem kupiti, ker mi manjka denarja ter ker je nemška marka tako malo vredna.

SLOVENSKO — AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ameriki in edini za 40 CENTOV (s poštnino vred)

Pošljite ga sorodnikom in prijateljem v Jugoslavijo.

Ozna za Jugoslavijo isto.

Vsebuje povesti, članke razprave, potopise, šalo itd. — Krasne slike. V zalogi ga ima le še par sto izstisov:

Slovenski Publishing Co.,

83 Cortlandt St., New York City

IRCI NAVALILI NA POLICIJSKI STAN

Postajo so razbili po preteku pol ure. — Vojaštvo je prišlo prepoznati na pomoč.

Cork, Irska, 17. januarja. — Danes se je vršila v sredini mesta velika bitka. Ob štirih popoldne je napadlo več kot sto mož policijsko stražnico. Napadaleci so se posluževali ročnih bomb, pušk in pištol.

Policijska stražnica je bila razdejana še predno so prišli na lice mesta oklopni avtomobili z vojaštvom.

Prebivalcev v bližnjih hišah se je lotila panika. Povzročena škoda na sosednjih poslopih je velika.

V Thurless so vojaki zgnali na velik travnik štiristo možkih in žensk. Zbranim je poveljnik prečital proklamacijo o prekem sodu.

MORAL JE POLJUBITI ZASTAVO.

Chicago, Ill., 17. januarja. — Vojna je v gotovih krogih te prostre dežele spravila na površje prepričanje, da je mogoče državljanu, o kojega lojalnosti se dvomi, izpremeniti v zvestega domoljuba s tem, da se ga prisili poljubiti ameriško zastavo. Ta šega je bila večeraj zopet uveljavljena v Huntley, Ill., kjer so bili prebivalci sklicani na glavni trg, da vidijo, kako je moral neki Avgust Jester poljubiti ameriško zastavo.

Poljubljenje zastave so izposlovali člani American Legion, ki so čitali Jesterju pomanjkanje domoljubja. Člani legije so postali razburjeni, ko se jim je odreklo prošnjo, da smejo rabiti cerkev za proslavljenje spomina nekega zamrlega člana. Jester je cerkveni mož in domnevalo se je, da je on preprečil ugotovitev prošnje.

PREDNO SE ODLOČITE

za svoje družino sorodnika ali prijatelja naročiti vojni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na našo in zanesljivo trdiko FRANK SAKSER, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

KAJZER BO MORAL POBRATI KOPITA

Oblasti so prišle na sled obširni zaroti. — Kronprinc je hotel vdrati v Nemčijo.

Pariz, Francija, 17. januarja. — Tukajšnji "Matin" bo jutri objavil naslednjo brzojavko iz Berlina:

Holandska vlada je obvestila družino bivšega nemškega kajzerja, naj zapusti deželo.

S pomočjo raznih tujezemskih diplomatov je dobila holandska vlada razne dokumente, ki jasno dokazujejo, da so člani hohenzolenske družine nesramno izkoristili svojo družinsko pravico.

Holandska vlada ve iz zanesljivega vira, da se je v Doornu in Wieringen, kjer se nahaja nemški kronprinc, kovala obširna zarota.

Nemški kronprinc je nameraval odpotovati v Nemčijo ter na čelu čet, ki so mu še ostale zveste, zavzeti Berlin.

Med kronprincem in zarotniki v Nemčiji je posredoval kronprincev služabnik, ki je bil vsak mesec po dvakrat v Nemčiji.

Berlin, Nemčija, 17. januarja. — Dunajski poročevalci Tageblatta raznaja, da je neki visoki avstrijski uradnik potrdil poročilo, da je holandska vlada izrazila željo, naj družina bivšega nemškega kajzerja zapusti prejkomogoče holandsko ozemlje.

Hohenzollernci so imeli sestavljene vse načrte za oboroženo ustajo v Nemčiji.

POSLEDICE LAHKOMISLJENOSTI.

Pittsburgh, Pa., 17. januarja. — Delavec Mihael Salaki v Duquesne je umrl na zastrupljenju krvi, katero je dobil v ustih. Pred par dnevi ga je namreč pričel boleti zob in ker je imel v neprijetnem spominu neki obisk pri zobozdravniku, je sklenil sam izdreti zob. Vzel je klešče, se postavil pred ogledalo ter v resnici potegnil zob. Glajenje, katerega je bil deležen na ta način, pa je trajalo le malo časa. Takoj se je pojavilo zastrupljenje krvi in vsi poskusi zdravljenja, da ustavijo in lokalizirajo zastrupljenje, so ostali brezuspešni. Mož je umrl v velikih bolečinah.

IZJAVA FRANCOŠKEGA MINISTR. PREDSEDNIKA

NOVI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE PREPRIČAN, DA JE AMERIKA ZA FRANCIJO. — STOPIJ JE V URAD Z NAPAČNI MI DOMNEVAMI. — VSAKDO NAJ VE, DA FRANCIJA NI MILITARISTIČNI NAROD.

Pariz, Francija, 17. januarja. — Dejstvo, da ni imel Briand nobenega opravka s sklenjenjem mirovne pogodbe v Versailles in da ga vsled tega ne zadene nobena odgovornost vspricho splošnega kaosa, katerega je zapaziti izza onega časa po celem svetu, bo po tukajšnjem splošnem naziranju predstavljalo mogočen element novega ministrskega predsednika.

Prijatelji Brianda izjavljajo, da hoče ministrski predsednik slediti spravi politiki predsednika Milleranda ter izločiti iz svojega francoskega programa vsa pustolovstva, razven če bi bila neobhodno potrebna. Tudi bo skušal stopiti v tesnejše stike z Ameriko.

Glasi se, da bo napravila vlada ekonomski problem za glavni predmet svojega in da se bo odkazalo zunanji politiki šele drugo mesto.

Pariz, Francija, 17. januarja. — Aristidu Briand, prejšnjemu francoskemu ministrskemu, predsedniku se je posrečilo sestaviti kabinet, ki bo stopil na mesto onega Leyguesa.

Razven predsedništva bo prevzel Briand tudi vodstvo ministrstva za zunanje zadeve. Louis Barthou bo načeloval vojnemu in Paul Doumer finančnemu departamentu.

Kabinet, katerega sem sestavil, — je rekel Briand, — bo zelo zaposlen ter skušal spraviti v red notranje zadeve Francije. Trdno upamo, da se bo tudi ameriška administracija zavzela za Francijo. Lahko je republikanska ali demokratična, to je stranskega pomena, a prepričan sem, da je profrancoska. Prosim vas, da to objavite v Ameriki.

Oni, ki so preživeli nekaj let v Franciji, vedo, da nismo nikak militarističen narod. Navdaja nas želja, da živimo v najboljših prijateljskih odnosih z Anglijo in Ameriko. Obstaja pa v Versailles sklenjena pogodba in te se je treba držati. Upam, da ne bo pri izvedenju te pogodbe prišlo do spora z našimi prijatelji.

Moji ministri se bodo v torek predstavili zbornici. Mogoče je, da se bo zastopnik Francije sestel naslednjega dne z italijanskimi in francoskimi delegati. Jaz nisem prošil za odgojenje konference. Francija se bo sestala z drugimi delegati ter razpravljala z njimi glede vprašanj mednarodne važnosti kot da ni bilo v Franciji nobene ministrske krize.

Splošni utis v političnih krogih je ta, da je smatrati ministrstvo Brianda za zelo močno, čeprav se obžaluje, da sta ostala Poincare in Viviani na strani.

Briandu se je s tem posrečilo sestaviti svoj sedmi kabinet, ki predstavlja po njegovi lastni izjavi "narodno enostnost".

NAROD PLEŠASTIH.

Atlantic City, N. J., 17. jan. —

Velike skrbi se v sedanjem času v veliki meri odgovorne za številne kožne bolezni, ki končno dovedejo do sivih las ter pleše. Tako je izjavil tukaj dr. Pabst, se njegov sin Maks, ki stanuje v Union Hill in njegova hči Bertha, ki stanuje pri njem, poročila se njegovemu mnenju je za lase najboljše, če si človek ne dela skrbi.

ZIMA V NEWFOUNDLAND.

St. Johns, N. F., 17. januarja.

Nova Fundlandija je ogrnjena z zimsko obleko. Železniški promet je otežkočen, v zalivih se zbira led in na stotine mož je zaposlenih s tem, da očistijo železniške tračnice. Obrežna ladja "Prospero" je brezničnem brzojavnim potom sporočila, da tiči na iztočni obali v ledu in parnik "Sussu" sporoča, da so severni zalivi nedostopni za ladje.

POROČENA OD POSTELJI UMIRAJOČEGA OČETA.

Ko so P. L. Sarokina, dobrostoječa trgovca v Porth Amboy, N. J. obvestili, da bo komaj še živel 24 ur, je dal izraza svoji želji, da bi ko je izjavil tukaj dr. Pabst, se njegov sin Maks, ki stanuje v Union Hill in njegova hči Bertha, ki stanuje pri njem, poročila se njegovemu mnenju je za lase najboljše, če si človek ne dela skrbi.

SENATOR LODGE JE ZDRAV.

Washington, D. C., 17. jan. — Danes je prišel v senat senator Lodge, ki je bil dalj časa nevarno bolan. Svojin prijateljsem je rekel, da se sedaj čisto zdravega počuti.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim tvežkam; kako bo pa malim, neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene objube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včasem smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron		\$ 2.35	1,000 kron		\$ 7.50
400 kron		\$ 3.10	5,000 kron		\$ 37.00
500 kron		\$ 3.85	10,000 kron		\$ 74.25

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.

